

Večji davki za pomoč veteranom - Evropa vabi Ameriko

DA SE IZENAČI PRORAČUN VSLED NOVIH STROŠKOV, KI JIH JE ODGLASOVA L KONGRES, SE BODO BRŽKONE MORALI RAZPISATI NOVI DAVKI. — SEDANJI ROOSEVELTOV PORAZ MALENKOSTEN V PRIMERI S PORAZOM HOOVERJA V PODOBNI ZADEVI.

Washington, D. C. — Kakor je bilo včeraj poročano, ste obe zbornici proti volji predsednika Roosevelta odobrili nova izplačila vojnim veteranom in zvišali plačo vladnim nameščencem. Stroški za izvedbo tega zakona bodo znašali 228 milijonov dolarjev.

S tem je kongres vrnil vladni proračun iz ravnovesja in, kakor se je izrazil eden voditeljev poslanske zbornice, bo predsednik bržkone prisiljen, da bo zahteval od kongresa, razpisati nove davke v svrhu pokritja nastalega primanjkljaja. Za kongresnike to ne bo lahka naloga, kajti s tem utegnejo izgubiti pri prihodnjih volitvah številne glasove, dočim jim je bilo pred očmi, ko so sprejeli gori omenjeni zakon v prvi vrsti to, da si pridobijo glasove veteranov in vladnih uslužbencev.

Sprejeti zakon, ki ga je kongres odobril preko predsedniškega veto, določa, da se 29,000 pobabljenim vojnim veteranom vrne 75 odstotkov tiste odškodnine, ki so jo dobili, predno je bil lansko leto sprejet takozvani varčevalni zakon. V tej skupini pa niso tisti veterani, kateri so dobili odškodnino, ki so jo dobili, poškodbe tekom aktivne vojaške službe, marveč so postali bolni ali pobabljeni šele po neje in iz vzrokov, ki niso bili iz vojne. Zato je pa predsednik lani priporočal, naj se jim odvzame ta odškodnina, do katere niso upravičeni. Vladnim uslužbencem, ki so se jim lani plače znižale za 15 odstotkov, se bo del znižanja plače povrnil, in sicer ena tretjina z veljavnostjo od 1. februarja, druga tretjina pa z veljavnostjo od 1. julija.

Republikanski kongresniki se radujejo nad tem, ker je doživel predsednik Roosevelt poraz, ko je zbornica preko njegovega veto odobrila omenjeni zakon, češ, da je to samo začetak njegovih porazov. Eden od republikanskih poslancev pa je republikancem pokazal, da je republikanec porazil v primeri s tistimi, ki ga je doživel Hoover pred štirimi leti, ko je tedaj republikanski kongres ovrnil njegov veto glede penzije veteranom španske vojne. Za Hooverja je tedaj glasovalo samo 14 poslancev, za Roosevelta pa jih je zdaj 72.

TEPEN, KER JE PODOBEN HOOVERJU

East St. Louis, Ill. — Harry Radel je šel v sredo zvečer v gledališče in prišel je iz njega s krvavo glavo. Kakor je pripovedoval policiji, je neki mož, ki ga še ni nikdar prej videl, stopil v gledališče k njemu in se pričel usajati nad njim, češ, da je podoben Hooverju. Nato ga je pa še s palico udaril po glavi. Policija je dobila v roke napadalca in ta ni mogel v svoj zagovor nič drugega navesti kot: "Ta mož izgleda ko Hoover".

EVROPSKO VABILO

Evropa hoče zaplesti Ameriko v svoje spore pod pretvezo, da bo pomagala vzdržati mir

Pariz, Francija. — Pričakuje se, da boste Anglija in Francija v kratkem poslane povabili Ameriko, naj se pridruži takozvanemu varnostnemu paktu, da s tem pomaga preprečiti ponovno vojno. Pozvale jo bodo, naj izpolni svojo obljubo, ki jo je poslanik Davis podal lani v maju na ženevski konferenci v imenu predsednika Roosevelta, ko se je izrazil, da je Amerika pri volji, stopiti z drugimi narodi v posvetovanje v slučaju nevarnosti vojne, da se preišče, katera je tista država, ki ogroža mir. Ko bi se ugotovilo, katera je tista država, se bi Amerika pridružila drugim, da bi se storila proti njej gospodarska blokada.

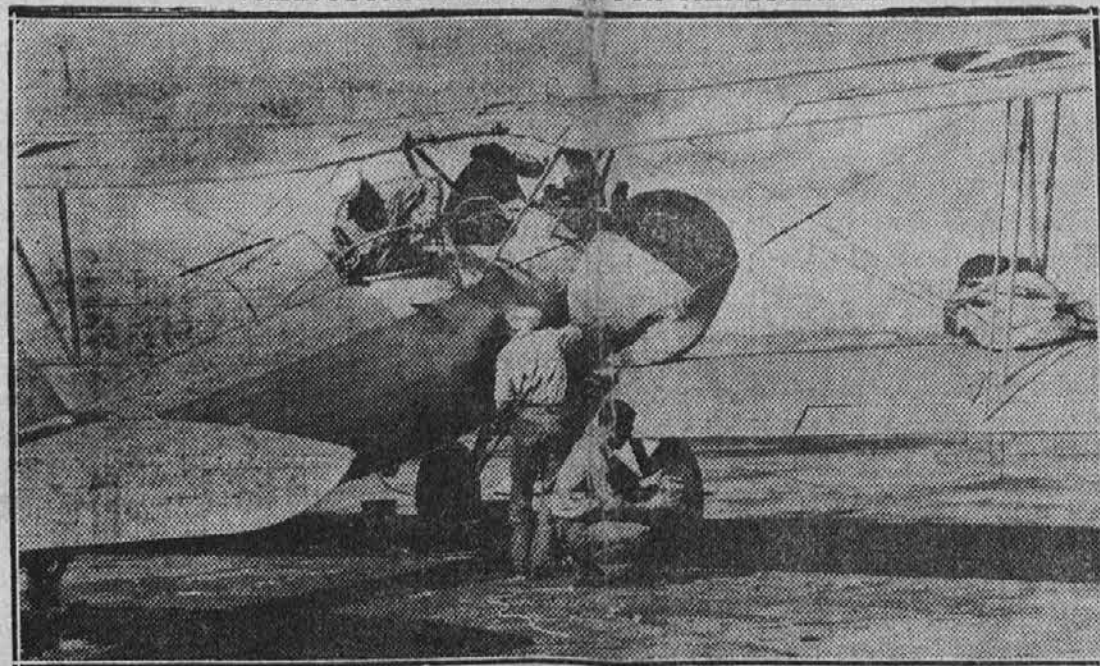
Evropske države ne upajo dosti, da bi bila Amerika pri volji to izpolniti, vsaj ne tovrstno. Omenjena obljuba je namreč bila dana pod nekim pogojem, in ta pogoj je bil, da se Evropa prej razoroži. Točasnemu pa ni nobenega znamenja o razorožitvi Evrope, niti govori se ne o tem. Nasprotno, kakor trdi Francija, je v Evropi zdaj še več orožja, kakor ga je bilo lani, češ, da se Nemčija v svojo naglico na tistem oborožuje. Tudi se, kakor kaže, ne bodo med evropskimi državami vodila nobena pogajanja več za uničenje orožja, kajti vse tozadevne dosedanje konference so se izjalovile. Največ, na kar bi se mogla Evropa zediniti, bi bilo to, da se orožje vzdrži na točasn višini.

Kljub temu pa ima Francija vendar nekoliko upanja, da bo Amerika pristopila k varnostnemu paktu, in sicer, da bo to storila iz človečanskih ozirov. Brez Amerike se ta pakt bržkone ne bo sklenil; ako pa tega pakta ne bo, se bo naprej vodila oboroževalna tekma med državami; ta pa mora prejšli slej povzročiti vojno. Da torej prepreči vojno, upa Francija, da se bo Amerika pridružila Evropi.

IZ VARNOSTI JU DRŽE V ZAPORU

Pariz, Francija. — Ameriški zakonski par, Mr. in Mrs. Robert Switz, ki sta bila svojačasno aretirana pod sumnjno zaroto in sta v zaporu vse priznala ter obenem izdala tudi druge zarotnike, bi bil lahko izpuščen iz ječe, ako bi se oblasti ne bale za njih varnost. Pri sodni obravnavi o zaroti bosta namreč ta dva nastopila kot glavni prič in sodnik se je izrazil, da se ju mora čuvati, da njih bivši tovariši ne dobe prilike za masčevanje nad njima. Zato je za nju najbolj varno, da se ju obdrži v ječi.

VARNOSTNA NAPRAVA PRI AEROPLANIH

Vojaški piloti preizkušajo, kako se bo obnesla nova priprava za večjo varnost letala. Ta priprava obstoji iz dveh balonov, na vsaki strani aeroplana po eden. V slučaju, da se pripeti nezgoda na morju, napolnijo te balone z zrakom in ti imajo nato vzdržati letalo nad vodo.

SMRTNA OBSODBA

Trije Hrvati obsojeni na smrt zaradi napada na kralja.

Dunaj, Avstrija. — Na prošnjo jugoslovanske vlade so bili v tukajšnjem mestu aretirani trije Hrvati, katere se obdolžuje, da so bili v zvezi s poizkusnim napadom, ki se je izvršil na življenje kralja Aleksandra, ko je ta 16. decembra obiskal Zagreb. Isti dan, namreč v sredo, pa se je nad tremi drugimi Hrvati izrekla v Belgradu smrtna obsodba zaradi iste krivde. Obsodba se bo izvršila z obešenjem. Zaradi omenjenega napada je kralj dobo za svoj obisk v Zagrebu znatno skrajšal.

IZ DOLLFUSSA SE NI NORČEVATI

Dunaj, Avstrija. — Kanceler Dollfuss se je naveličal prenehati neprestane šale in norčije, ki so se zbijale na račun njegove male postave. Vsem šolam v Avstriji se je poslal cirkular, v katerem se zahteva od učitelstva, da morajo učence, kateri bi se norčevali iz članov vlade, kaznovati. Kaki dovtipi krožijo na Dollfussov račun, se razvidi iz enega, ki pravi, da si je kanceler zlomil nogo, ko je pri obiranju rdečih jagod padel z lestve. Neki drugi dovtip pa govori, da se je detektivom posrečilo preprečiti smrtno zaroto socialistov proti Dollfussu s tem, ko so odkrili pred njegovim stanovanjem mišjo past.

ZNIŽANJE DAVKOV ZA HIŠE

Chicago, Ill. — Okrajni sodnik Jarecki je v sredo odredil 15odstotno znižanje davka za enostanovanjske hiše in manjše hiše s par nadstropji. Ker pa na zemljiščih, na katerih hiše stojijo, davek ni znižan, bo to znižanje znašalo okrog 10 odstotkov. Odredba se nanaša na davke za leto 1931 in samo za tiste, ki so vložili tozadevno pritožbo. Izvzeti so torej tisti, ki pritožbe niso vložili, ali pa ki so že davek plačali. Za te bo morala državna zakonodaja potrebno ukreniti.

KRIŽEM SVETA VEČ VLADNE POMOČI

Glavne industrije bodo dobile kredit od vlade.

Washington, D. C. — Vlada izdeluje program, ki se bo objavil tekom dveh ali treh tednov, po katerem se bo nudila znatna pomoč takim industrijam, katerih pridelki se uporabljajo za nadaljnjo produkcijo. V obliki kreditov, kateri se točasn težko dobe od bank, bo vlada pospeševala to industrijo in potem nje tudi druge industrije, ki so odvisne od te.

London, Anglija. — V parlamentu je bil stavljen nov predlog, da se omeji hitrost, s katero smejo voziti avtomobili, ki je bila odpravljena za leto dni. Med tem pa se je pripetilo toliko avtomobilskih nesreč, da se uvidi potreba, da se ta omejitev zopet upostavi, in sicer na 30 milj na uro pri vožnji skozi vasi in mesta. Poleg tega zahteva predlog, da morajo iti novi vozniki pod posebno skušnjo.

Lima, Peru. — Pri popravljanju neke stare hiše je neki delavec našel lonec s 300 zlatimi cekini. Zadeva je prišla na ušesa vladi, ki zdaj zahteva potom sodišča, da ji mora delavec odstopiti polovico najdenega zaklada.

OBDOJENI VSLED ZAROTE

San Marino. — V tukajšnji republiki, ki je najmanjša na svetu, je posebni sodni svet obsozil v ječo šest oseb, ki so obdolžene, da so nameravale napraviti konec tej republiki s tem, da bi zažgale nje glavno mesto. Oblasti pa imajo v rokah samo dva zarotnika, ostali so pobegnili.

UNIJA USTAVILA NADALJEVANJE DELA

Chicago, Ill. — Pri novi hiši na 20 So. Mayflower Rd., Lake Forest, ki bo stala \$125,000, je bilo pri izkopavanju temelja zaplenjenih 14 delavcev, ko pride na lice mesta v sredo popoldne množica 125 brezposelnih mož in odredi, da morajo delavci prenehati z delom. Posredoval je policijski ravnatelj, ki je odredil pogajanje. Unija namreč zahteva, da se morajo pri delu zaposliti člani unije, kontraktorji pa se protivijo temu in so odločili, da bodo obdržali na delu tiste moške, ki so bili že do zdaj pri njih zaposleni pri drugih delih.

Iz Jugoslavije.

VEČJA SKUPINA HRASTNIŠKIH STEKLARJEV SE POGAJA, DA NASTOPI STEKLARSKO SLUŽBO V EGIPTU. — V NEKEM RIBNIKU PRI RUŠAH NA ŠTAJERSKEM SO OTROCI NAŠLI MONŠTRANCO. — DRUGE RAZLIČNE VESTI.

S trebuhom za kruhom | boljšal vinograd. Delavci so lepo zaslužili, on pa povečal vrednost skupina hrastniških steklarjev svojega imetja.

Zadnji teden pa so ljudje staknili glave skupaj in si zamislili ustanovljena velika steklarna ter sta se dni sam podjetnik in njegov obratni inženjer mudila v Ljubljani. Pogajanja za sprejem dela v Kairu se je udeležilo več steklarskih zaupnikov. Nova steklarna bo sprejela 48 steklarskih delavcev, in sicer 12 mojstrov ter po 18 pomočnikov in vajencev. Z mezdami bi bili naši steklarji v svoji skromnosti zadovoljni. Podjetje bi jim skrbelo za hrano, dokler ne bi prišle za steklarji njihove žene, da bi si mogli urediti lastne kuhinje. Podjetnik bi plačal seveda tudi vožnjo.

Neugodno pa je to, da hoče podjetje skleniti pogodbo z steklarji samo za eno leto. Druga neugodnost pa je ta, da ni v Egiptu socialnega zavarovanja. Steklarji bi zavarovanje nadomestili z ustanovitvijo nekake "Samopomoči", ki bi zbrala sredstva za primere bolezni in za vrnitev v domovino. Vsak steklar bi moral plačevati gotov odstotek od svoje meze v to "Samopomoč", katero bi vodil izvoljen odbor.

Monštranca v ribniku | Maribor, 9. marca. — Pretekli teden je bil izvršen v farno cerkev v Rušah drzen vlom. Vlomilec je bila brezuspešna. Najbrž monštranca in nekaj drugih cerkvenih posod. Preiskava za vlomilce je bila brezuspešna. Najbrž so pa prišli iz Maribora, kar dokazuje sedaj sled, ki se je našla v Betnavskem ribniku na Teznu.

V terek je šla žena delavca Angela D. z otroci nabirat suhljad v Betnavski gozd. Ko je prišla deca do ribnika, je opazil 7-letni Franc na dnu v bližini brega svetlikajoče se predmete. Kmalu se jim je pridružil še delavec Ivan D., ki je izvelel iz ribnika s kolom zvite in razbite kovinske dele, ki so se svetili kakor pravo zlato ter bili okrašeni s pisanimi kamenčki. Najditev je nato odnesel najdene dele v mesto ter jih pokazal zlatarju g. Tratniku, vprašujoč ga, koliko bi bili vredni, g. Tratnik je takoj spoznal, da so to deli monštranice in patene ter je o tem obvestil policijo, ki je predmete zaplenila.

Vrednosti nimajo nobene, ker so iz medij ter samo pozlačeni. V teh kosih so spoznali dele monštranice, ki je bila ukradena v Rušah. Zlikovci so jih očividno najprej preizkusili, ali imajo kako vrednost, potem pa so jih razočarani vrgli v ribnik.

Srečno uro je bil rojen | Cerklje ob Krki, 7. marca. — Maja bo tri leta, kar je posestnik in mlinar na Gorenji Pirošici, g. Vegelj Jože zadel v državni loteriji 125.000 Din. S tem denarjem je preuredil svoj mlin in izboljšal vinograd. Delavci so lepo zaslužili, on pa povečal vrednost skupina hrastniških steklarjev svojega imetja.

Kako je v Metliki | Metličani se že vesele pomladi in so že imeli nekaj lepih pomladnih dni, da so nekateri že obrezali trte. Vina imajo po zidanicah še veliko, ker primanjkuje kupcev, zlasti za bela vina, medtem ko gre črna bolj v denar. Mnogi vinogradniki imajo še ves predlanski pridelek.

Redka nesreča | Pri nekem posestniku v Rečici pri Laškem so kuhali žganje. Mimo je prišla služkinja Jožefa Karlovšek, ki se ji je zahotelo žganja in sicer toplega. Postregli so ji, a žganje jo je očividno močno omamilo, da je obležala pod sosednjim kozolcem, kjer jo je zadel kap. Našli so mrtvo.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo
biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred
dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu
je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez pod-
pisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10,
1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.

Avstrija in Podonavje

Kriza v Podonavju se vedno bolj bliža svojemu vrhuncu.
V osredju te krize stoji Avstrija, ki je v kritičnem položaju,
kar se tiče notranjih njenih razmer, pa tudi z zunanje-politič-
nega stališča. Notranje svoje krize Avstrija še ni prebrodila.
Upor socialno-demokratskega Schutzbunda je bil zadušeni in
stranka je razpuščena. Na površje pa je v vso silo butnila dru-
ga oborožena organizacija, Heimwehr, ki nima sicer boljše-
vistijskih stremiljenj, zato pa je fašistično nastrojena. Kako se bo
iz tega izcimila stanovsko organizirana država, se sedaj še ne
more videti niti v najširših potezah.

Danes pa je v ospredju zunanje-politična kriza Avstrije.
Dr. Ignaz Seipel, največji državnik povojne Avstrije, je do-
sledno brani in tudi izvajal načelo, da je bodočnost Avstrije
najboljše in morda edino, zajamčena z njeno neodvisnostjo.
Zato se je trudil ohraniti napram vsem državam, velikim in
manjšim, stališče mednarodne nevtralnosti (nepristranosti).
Njegovi nasledniki niso ostajali dosledni v izvajanju tega načela,
dasi so ga teoretično poudarjali. Leta 1931 je zunanji mi-
nister Avstrije dr. Schöberl hotel z znano nemško-avstrijsko ca-
rinsko zvezo Avstrijo spremeniti v področje Nemčije. Splošni
protest Evrope je takrat Avstrijo poučil, kako nevarno je za
njo, ako se spušča v poskuse velenemške politične grupacije.

Hitlerjevska Nemčija je ta evropski protest iz leta 1931
pozabila, ali pa ga z visine vlegermanske smelosti prezira. Ne
samo carinska zveza med Nemčijo in Avstrijo, marveč popot-
na priključitev Avstrije Nemčiji: to je ena glavnih točk nem-
škega nacistično-socialističnega zunanje-političnega programa.
Ta nakana ogroža v največji meri evropsko ravnotežje in
evropski mir. Z uresničenjem te nakane bi bila ustvarjena velika
nemška država 75 milijonov prebivalcev, ki bi potem svoje raz-
širjevalne nagone hotela izvajati napram drugim sosednim dr-
žavam. Tako stopa avstrijsko vprašanje iz svojega ožjega
okvira ter se razširja v evropsko vprašanje, to je, v zaključno
vprašanje evropskega ravnotežja in evropskega mira.

Ni pa samo Nemčija, ki ogroža avstrijsko neodvisnost, z
druge strani in z drugače pobarvanimi nameni prihaja Italija.
Ako nastopa Italija proti Anshlussu (priključitvi Avstrije
Nemčiji), dela to iz razlogov samoočrambe. Ako daje Italija
Avstriji gospodarsko pomoč zlasti s tem, da je dosti na široko
odprla svoje meje za uvoz avstrijskega blaga, ji je glavni nagib
zato preprečitev omenjene priključitve, katera ji ni po godu.
Sacro egoismo (sveta sebičnost), ki vodi fašistično politiko, pa
se ne zadovoljuje s tem uspehom, ki je bolj negativen, marveč
hlepi in stremi dalje. Cilj, ki si ga je postavil, je pravcati pro-
tektorat nad Avstrijo, ki naj bi bila osrednja postojanka za
ureditev Podonavja po italijanski zamisli in zahtevi.

Ta italijanska stremiljenja so vzbudila pozornost v sosed-
nih državah zlasti sedaj, ko si Avstrijo osvaja Heimwehr, ki
ima za italijanski fašizem stare in vedno bolj se osvežujoče
simpatije. Nobena država Male antante, pa tudi ne Švica in
Francija ne bi moglo odobriti nakane Italije, pretvoriti Avstri-
jo v nekako kolonijo Italije ter ustvariti nekak italijanski ko-
ridor od Alp do Karpotov. Razpoloženje, ki ga je povzročila
italijanska ofenziva v Podonavju, mora biti za Italijo svarilo,
naj preneha z reševanjem Podonavja zgolj po svojem receptu.

Novi zunanji minister Francije Barthou je izjavil, da se kon-
čna ureditev podonavskega vprašanja ne bo izvršila brez sode-
lovanja in odobritve francoske vlade. Isto velja ter mora tem
bolj veljati o državah Male antante, ki so kot obdonavske dr-
žave še bolj zainteresirane na načinu, kako se bo podonavsko
vprašanje rešilo. Neodvisnost Avstrije pa je bistveni pogoj za
pravilno in zadovoljivo rešitev tega za srednjo in vzhodno Ev-
ropo velevažnega vprašanja.

DETROITSKE NOVICE

Detroit, Mich.

Zopet se oglašam v našem
cenjenem listu, da poročam,
kako se imamo pri nas. Ravno,
kako to pišem, sneži kakor za sta-
vo. Veliki teden je, pa te pre-
sneto zime še noče biti konec.
Bil sem navzoč pri Holy Name
Rally ali skupščini, ki se je vr-
šila v nedeljo, 25. marca v Ar-
mory Hall v Detroitu. Bilo je
tam navzočih kakih 10,000
mož in fantov. Glavni govornik
je bil župan mesta Detroit, Mr.
Frank Couzens. — Mesto De-
troit je lahko ponosno, ker ima
tako vnetega katoličana za žu-
pana. — Detroitška škofija
ima nekako okoli 90,000 mož
in fantov, zastopanih v organi-
zaciji Holy Name, bilo bi jih
pa lahko še dvakrat več, če bi
se vsi katoliški možje in fantje
zavedali in za to zanimali.

Volitve za župana in alder-
mane v Highland parku so pred-
durni. Apeliram na vse slo-
venske volilce v Highland par-
ku, da podpirate može, ki so
prijazni nam katoličanom in ti
so: Joseph M. Hackett, ki kan-
didira za župana, Maurice Mc-
Mahon za Commissioner, in
John H. Johnston, tudi za
Commissioner. — V ponedeljek
dne 2. aprila, vsi na volišče in
podpirajte te može, če vam je
kaj za dobrobit tega mesta za
dobo prihodnjih dveh let. Saj
vam je znano, da je sedanjí žu-
pan nasprotnik katoličanov in
je celo tri katoličane pognal iz
mestnega urada, ko je nastopil
svoje mesto.

Mrs. Angelina Elenich se je
težko ponesrečila, ko je neki
nepreviden voznik prevrnil
bus, v katerem se je vozila.
Policija je morala napraviti v
strehi busa luknjo, da je spr-
vila potnike ven, ker se je bus
prevrnil naravnost na vrata in
torej ni bilo mogoče ven skozi
vrata. — Mrs. Elenich je vne-
ta delavka pri družtvih in ji
srčno želimo, da skoraj okreva.
— Ustanovilo se je tukaj tudi
novo društvo, in sicer društvo
sv. Jožefa, ki se je priključilo
h KSKJ. — Tako je prav, več
društev ko je, v fari, več bo tudi
življenja.

Naj vam, dragi bralci, tudi
povem, da bo vstajenje pri sv.
Janezu Vianeuju v soboto zve-
čer dne 31. marca, točno ob pol
8. uri. Zeleti bi bilo velike u-
deležbe. — Naš č. g. župnik
Rev. Benigen Snój popisuje tu-
kaj živce slovenske družine.

Pri eni hiši se mu je zgodilo,
da mu je neka napredna gospi-
dinja (ime zmolčim) pred no-
som zaprla vrata in se skrla v
spodnje prostore. — Seveda se
tudi v spodnjem "štuku" ni ta-
ko slabo, samo če se tam naha-
ja kaj mišiganca ali kalifornij-
čana.

Zastopnica iz Pennsylvanije
piše, da tudi tam rastejo po-
hribih trte, ki rode dobro kap-
ljico. — Bi želel, da bi jo tudi
meni poslala vsaj par galonov.
Kako veseli velikonočni prazni-
ki bi to bili in prav prilago-
bi se mi, ker tudi jaz se ne bran-
im dobre kapljice. — Poznam
moža, ki je nekaj bolan in mu
je zdravnik radi tega prepove-
dal vsako piščo. Nihče ni tega
bolj vesel, kakor njegova bolj-
ša polovica. Če pa zdravnik
ženskam prepove ljubi "kofe-
tek", tedaj je pa kar za scagat.
— Vidite, tako je. Mar ni to
narobe svet?!

Oltarno društvo sv. Janeza
Vianeya priredi na belo nedeljo
8. aprila, veselico. Predstavlja-
la se bo tudi tridejanska igra in
sicer "Our Slovene American
Generation", ali kakor bi rekli
po naše, "Naša slovenska ame-
riška generacija". Igra je jako
zanimiva in obenem šaljiva.
Zenske se pripravljajo obcin-
stvu za obilen poset. — Toliko
naj bo za danes, o priliki se še
kaj oglašim.

Steve Potočnik.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Velikanoč je pred nami in
letos jo gledamo v nekoliko ve-
selejši zarji, dasi še ni vse ta-
ko, kakor bi moralo biti, zlasti
ne glede dela. Izgleda pa, da
so se začele stvari obračati na
boljše, čeprav je res, da gre vse
le bolj po polzevo in bomo mo-
rali še in še čakati na popolno
izboljšanje, če ga sploh doča-
mo. Kljub temu bodo veliko-
nočni zvonovi oznanjevali vsta-
jenje Gospodovo, kakor so ga
oznanjevali že stoletja. Vsi-
kdar je to zvonjenje napolnilo
vernike z novim veseljem in
novim upanjem. Tako naj ta
glas velikonočnih zvonov tudi
letos ne gre mimo naših ušes,
da bi ne našel odmeva v naših
srcih. — Kakor se prebujajo po-
mladanska narava, tako naj bo
vse novo tudi v nas in okoli nas.
— Sicer se pa pomladanska
narava zlasti tukaj pri nas, ni
še nič spremenila, četudi smo

že izven zime. Zadnji ponedel-
jek nam je nebo celi dan tro-
silo snežne kosme brez prene-
hanja, da je bilo vse bolj po-
dobno božični vigiliji kakor pa
velikemu tednu. No, pa upaj-
mo, da je to zadnje slovo star-
ke zime, ki se žalostna poslavl-
ja od nas, da nas po nekaj me-
secev odsotnosti zopet vsa po-
mlajena obišče. Letos nam ni
bila posebno prehuda, zato ji
ne smemo zameriti, če se še tu-
di, ko je že njen termin pote-
kel, rada nekoliko z nami po-
igra. Pa bo konec i zime i sne-
ga i mraza in prišlo bo gorko
poletje, da se bomo še potili in
iskali hladne sence ter rekli
kakor že tolikokrat: prevroče
je.

No, pa da ostanem pri veliki-
noči, kakor sem začel, povabim
vse farane k vstajenju, ki se
bo vršilo v naši cerkvi v ne-
deljo ob pol 8. uri zjutraj. —
Po nekaterih farah imajo vsta-
jenje zvečer. Ne vem, če je to
bolj moderno ali kaj. Mi se pa
kar zjutraj pripravimo vsako
leto in se nam zdi, da je naj-
lepše. — Najprej bo slovesna
procesija z vstajim Gospodom,
pri kateri se bodo vrstili otroci
in pevci. Otroci bodo počastili
Gospoda, pevci na cerkvenem
koru bodo pa prepevali vesele
in nam vsem dobro znane veli-
konočne pesmi, ki so nam vsa-
ko leto nove, dasi so stare, a
jih vsako leto raje poslušamo.
Po končani procesiji se prične
slovesna peta latinska sv. ma-
ša. Cerkevni pevci so se to leto
lepo pripravili in bodo zapeli
pri latinski maši najlepše
skladbe, kar jih imajo v njih
borni pevski zalogi. Razveselji-
vo je, da se je zadnje čase pri-
glasilo lepo število mladih de-
klet, ki se vadijo petja. Seveda,
ne morejo se tako zapeti, kak-
or bi menda ta in oni rad, in
marikdo, ki bi pogledal na
cerkveni kor in videl tam tako
številno družbo, bi si mislil, da
bi se pač lahko boljše oglasili.

Potrpljenja je treba in pet-
je vzame časa, tukaj v Ameri-
ki za našo mladino še dvojnega
časa, ker se mora mladina učiti
pri petju dvojnega, to je petja
in pa slovenščine. Slovenščine
vsaj toliko, da lahko bere in
besede izgovarja, kar za našo
mladino v So. Chicagu ni lahka
stvar. Najmanj eno leto bo
treba, da nam bodo tudi mlade
pevke pokazale, kaj zmorejo
s svojim grlom. Lepo je to od
deklet, da so se v tako lepem
številu odzvale. Škoda pa je,
da ni med moško mladino toli-
kega zanimanja za petje. Radi
bi sicer znali vsi naši fantje slo-
vensko zapeti, a se menda era-
mujejo, da bi se prišli učiti. Če
bi se pa še ti oglasili v tolikem
številu kakor so se dekleta,
potem se pa ni bati, da bi v na-
ši naselbini slovenska pesem
uglasila. — Po velikonoči se mor-
da še kaj pomenimo o petju. —
Za sedaj pa vsem bralcem vo-
ščim prav vesele velikonočne
praznike, mnogo prirokov in
sladkih potic. Vse tudi povabim
na velikonočno nedeljo zvečer

v cerkveno dvorano na zabav-
no veselico naših bustarjev dr.
sv. Florijana KSKJ., kjer bodo
tudi Clevelandčani, ki so obliju-
bili, da se pridejo z našimi po-
skusi v basketball igri, katero
bodo igrali popoldne v Eagle's
Hall.

Novinar.

ALI JE POTREBA, DA POD-
PIRAMO NAŠE ROJAKE V
POLITIKI?

Chicago, Ill.

Ravno sedaj je nastalo vpra-
sanje, ako je potrebno, da Slo-
venci ozir. Jugoslovani združi-
jo vse svoje moči, da izvolijo v
različne urade naše rojake, ka-
teri so postavljeni na balot.
Se nikdar v zgodovini Chica-
go nismo imeli prilike, katero
imamo sedaj, da se pokažemo,
da ne drugi narod, marveč mi
Jugoslovani prevladujemo in
imamo odločilno moč tu v na-
šem wardu.

Ali ne bi bilo veliko bolje,
da v slučaju potrebe ali kake
druge usluge lahko tozadevno
govorimo z rojakom kakor pa
s tujcem? Ravno pri meni je
bil sedaj slučaj, da sem se mor-
al obrniti na našega rojaka in
uglednega Slovenca Mr. Leo
Jurjoveca, da mi je preskrbel
za mojo hčerko prostor v zavodu
za bolne. Povedali so mi,
da je zavod prenapolnjen in le
z veliko prisilno močjo mi bo
mogoče dobiti tam prostor. O-
brnil sem se takoj na Mr. Leo
Jurjoveca, kateri je sedaj kan-
didat za Senatorial Commit-
man v 15. distriktu, kateri se je
tako obrnil na Mr. George
Barretta, kateri je tudi kandi-
dat za Ward Committeeman v
našem wardu, kateri se je ta-
ko obrnil do merodajne osebe
in prostor za mojo hčerko mi
je bil zagotovljen.

Pri tej priložnosti apeliram
na vse Jugoslovane, da deluje-
te po vaši najboljši zmožnosti,
da izvolimo omenjena dva kan-
didata na njih mesto. Pomagaj-
mo ljudem, ki so vedno pri-
pravljani pomagati nam v slu-
čaju potrebe ali zadrege.

Vam, Mr. Leo Jurjovec in
Hon. Geo. Barrett se pri tej
priložnosti prav lepo zahvalim
za vaš trud in dobro delo in
vam voščim v vaši kampanji
obitega uspeha in popolno
zmago.

Andrew Glavach.

STARA DREVESA NA FRAN-
COSKEM

Raziskovalec Gadeau de Ker-
ville, ki že 30 let stiče za najsta-
rejšimi drevesi na Francoskem,
je te dni poročal, da jih je našel
največ v Normandiji. Tam je 98
tisoč in večletnih drevesnih Me-
tuzalemov, največ hrastov in tis.

V Allouville Bellefossu pri Le
Havru stoji 1200 let star hrast,
v čigar deblo so zgradili dve ka-
peli drugo nad drugo. Deblo tega
hrasta, ki ga devet moč komaj
obseže, je menda najdebelejše v
Evropi. Drevo je kot zgodovins-
ki spomenik pod zaščito franco-
ske vlade.

Na pokopališču v Monil Ci-
boultu stoji 1500 let stara tisa,
v njenem votlem deblu ima 200
oseb dovolj prostora.

Kdo se je zmotil. — V neki
gostilni sta morala prenočiti
skupaj nek menih in profesor.
Ker je hotel profesor drugo ju-
tro zgodaj vstati, je naročil,
naj ga krešar ob 3. uri zbudi.
Krešar je to storil. Profesor je
naglo vstal in v temi si je oble-
kel meniško haljo. Ker pa se
mu je obleka zdela čudna, je
prižgal luč in se pogledal v o-
gledalu: "Tepec, ta krešar je
pa zbudil meniha namesto pro-
fesorja!" In ugasnil je luč, vr-
gel obleko s sebe in legel zopet
v posteljo.

V nekem velenemstu je bil o-
tvorjen nov plesni lokal. Last-
nik je izobesil sledeče vabilo:
Slavno občinstvo do petih zju-
traj pleše. — Lokal pa je ostal
prazen. Natakariji in godbeni-
ki so zehali od dolgega časa.
Lastnik je lokal zaprl in neki
odpuščeni natakari je na mesto
prejšnjega vabila izobesil:
Slavno občinstvo do petih zju-
traj spi, lastnik pa od žalosti
ves dan pleše.

Saj je ura naprej. — Žena
(možu, ki je prišel ob treh
zjutraj iz krème): Ob treh
zjutraj se pride domov? —
Mož: Ne bodi huda, stara, saj
veš, da je naša ura četr ure
naprej!

Dokumenti. — Žena je pri-
peljala moža v bolnico in strež-
nica je vprašala, če ima doku-
mente. — Ne, — odvrne žena,
— pravi, da ima slepica.

Kaj se da brez denarja na-
praviti. — Oče (svojemu za-
pravljenemu sinu): Marljivost
je glavna stvar v življenju. Le
oni, ki dela, zasluži denar. In
brez denarja se ne da nič stori-
ti. — O pač, — odgovarja
gospod sin — dolgovi.

Dobro je pogodil. — Oče:
Jaz nisem nikoli lagal, ko sem
bil še majhen. — Milko: Kdaj
si pa potem začel, papa?

Ni treba imena. — Tujec:
Kako se pišeš, mali? — Mali:
Kakor oče. — Tujec: A kako
pa se pišejo oče? — Mali: Ka-
kor jaz. — Tujec: Kako te pa
kličejo, če je treba iti jest? —
Mali: Tedaj me sploh ne kliče-
jo, že grem sam.

Slepi in mutasti berač. — Be-
rač ob potu: Prosim vas, dragi,
lepo oblečeni gospod, podarite
mi vendar, ubogemu slepcu,
majhen dar! — Gospod: Ako
si slep, kako pa veš, da sem ta-
ko lepo oblečen? — Berač: Oh,
zagovoril sem se, prosim, pro-
sim, podarite vendar ubogemu
mutcu par novcev!

Najzanimivejše vesti so v
Amer. Slovencu; čitajte ga!

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(37)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Kakor je bil dolg in širok je Jason Gridley le-
žal na tleh, na njem je ležal krvoločni volk, ki
ga je mislil zagrabiti za vrat, a se mu zlobna
namera ni posrečila. Kako se je zgodilo to? —
Ko je Gridley poskušal vstati, je videl, kako je
delica ravno izdirala nož iz mrtvega trupla kr-
voločne zverine. Spoznal je tedaj, da ga je deli-
ca, čeprav z nerodnim grobim nožem oborožena,
rešila gotove smrti, zato se je s hvaležnostjo
ozrl na njo, kot na svojo rešiteljico.

Rešen je bil Jason Gridley strašne smrti kr-
voločne zveri, vendar še ne prost drugih nevar-
nosti. Komaj se je postavil zopet na noge, ga
je deklica že stresla za roko in mu s tem dala
znamenje, da se približujejo divji možje, ki jo
hočejo ugrabiti. Ni je razumel, kaj mu je govo-
rila, vendar je spoznal iz njenih kretenj, da ga
prosi, naj ne pusti, da jo ti divjaki ugrabijo. Vi-
del je, da se je veliko bolj bala teh divjakov,
kakor krvoločne zveri.

Gridley je takoj notegnil samokres in ga na-
meril na poveljnika Skruka rekoč: "Izgini in ne
zulezuj mi več tega dekleta." "Jaz sem povelj-
nik", pravi hago-ori, "jaz te ubijem." Seveda,
ga Jason ni razumel, kakor ni razumel oni nje-
ga. Tudi ni želel Jason ubiti moža, ampak samo
prestrašiti in ga odvračati od nameravanega zlo-
čina. Dekle pa ni bila tako potrpežljiva. Dotak-
nila se je Jasonove roke, da bi ta ustrelil v iz-
vijajočega divjaka.

Jason je res sprožil samokres, a tako, da je
naboj zletel divjaku nad glavo. Pek je divjake
prestrašil, da so obstali. Ko so pa opazili, da se
jim ni nič zgodilo, so se zopet približali in ma-
hali z debelimi voleni. Gridley je spoznal, da se
na dajo oplasiti, da bi zbežali, zato je nametil v
najbližjevo in ga ustrelil, da je takoj mrtev pe-
del na tla. Enako je padel drugi divjak. Ko je
Skruk videl, da sta dva že mrtva, je s svojim
ostalim tovarišem zbežal.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse dru-
ge države pošiljamo točno in
zanesljivo po dnevnem kurzu.
Denar dobijo prejemniki po po-
šti direktno na dom brez od-
bitka. Ker se cene pogosto me-
njajo, računamo po cenah onega
dneva, ko prejmemo denar. --
Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.70..... 100 Din	Za \$ 5. pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.00..... 200 Din	Za \$ 10. pošljite.....\$ 10.85
Za \$ 10.00..... 400 Din	Za \$ 15. pošljite.....\$ 16.00
Za \$ 12.25..... 500 Din	Za \$ 25. pošljite.....\$ 26.00
Za \$ 24.00..... 1000 Din	Za \$ 40. pošljite.....\$ 41.25

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA
POVEST
Dr. O. I.

Agata je stopila z negotovimi koraki naprej na mesto, ki ga ji je odkazal birač. Bila je blede v obrazu, iz oči ji je odsevala otožnost ter čut negotovosti, kaj se ima z njo zgoditi.

Trenak je prebledel pri pogledu na Agato. Stopila mu je pred oči njena krasna postava iz onega dne, ko je bil zadnjikrat na Štraleku. A sedaj je blede v obrazu, in tiste lepe oči, kako so ga gledale otožno, kakor bi hotele očitati: Zakaj si mi to storil?

S tresočo roko je prijel za debelo knjigo — bila je zbirka tedanjih kazenskih zakonov, navadno imenovana Carolina — jo odprl, se dvignil ogrnjen v črno haljo, gledal nekaj časa skozi okno, kakor bi hotel zbrati vse svoje misli, se nato naglo obrnil proti Agati ter jo prašal, kaj ji je ime, koliko let ima in če ve, zakaj se nahaja tukaj. Stal je ta vprašanja, ker tako je velela postava, skrbno pa se varoval, ji pri tem pogledati v obraz.

Agata je odgovorila na prvi dve vprašanji z napol tihim glasom, kar je zapisal grajski tajnik v veliko črno knjigo, ki je nosila zunaj napis: Prave čarovnice.

Na zadnje vprašanje pa ni dala prvotno nobenega odgovora, po nekaj časa pa je s tresočim glasom povedala, da je osumljena čarodějstva.

Mihael Trenak pogleda Agato s pogledom, kakor bi hotel reči: nisem jaz tisti, ki te tega krivi, ampak graščakinja, ki jo hoče ugonobiti.

"Ali znate čarati?"

"Ne, kaj takega mi ni znano."

"Če znate koga oprostiti iz čarovništva?"

"Nimam te moči."

"Ali ste bili na Preski gori nad črnim jarkom, kjer se navadno sestajajo čarovnice z zlodejem?"

"Nisem bila nikdar tam."

"Ali niste s pomočjo hudega duha pripravljali tekočino, ki ima čarovniško moč?"

"Ne, o kaj takem sploh nikdar nisem kaj slišala?"

"Vi ste omamili s tem začaranim sredstvom graščaka Ivana Friderika Herberstein, da je odklonil zaroko z bogato graščakinja Zofijo iz Vurberga in ste ga napravili neposlušnega napram svoji materi, graščakinja Margareti Herberstein z namenom, da vaš poroči?"

"To sredstvo je bila čista, nedolžna ljubezen, ki je vzplamtel v najinih srcih in ki je od nebeškega Stvarnika položena v človeško dušo."

Agatine oči zadobijo pri teh besedah nenavaden blesk od nekega tajstvenega navdušenja, v obraz ji stopi rdečina in njena postava se dvigne pred sodnikom, da je moral nehoti povesti oči. Spomnil se je v tem trenutku, da je tudi on prosil, da mu vrne ljubezen, ki jo je čutil v svojem srcu in ki je prišla sama od sebe, a ostal je neusliščan, ker Agati ni dal nebeški Stvarnik čustva, da bi ga tudi ljubila.

Nastal je molk v dvorani, zapisnikar je gledal čez knjigo tja na obdolženko in ni mogel umakniti oči od nje. Birič Strotz je stal nepremično, a v obrazu se mu je videlo, da čuti z Agato ter omiljuje njeno usodo.

"Agata plemenita Nuernberger," reče sedaj Trenak s povzdignjenim glasom, kateremu se je poznalo, da se malo trese, "opozarjam vas, da priznate vse, ker drugače moram, kakor nam predpisuje naše navodilo, poseči po hujšem sredstvu, po železnem orodju, ki je izsililo še iz vsakega priznanje."

Agata je prebledela, a ostala je drugače mirna. Dvigne desnico v višino, kakor bi klicala Boga za pričo, a jo potem polagoma položi na srce in pravi s svečanim glasom:

"Kar sem govorila, je resnica, to mi je priča

Bog, ki mi je dal ta čut — kar je nasilnega, je krivično — sodba pade na vas nazaj."

Trenak je povesil glavo, kajti čutil je, kaj se vse odigrava v Agatinem srcu, a stroga določila postopanja zoper čarovnice in neizprosljivost graščakinje so mu velevali, da uporabi zadnje sredstvo.

Zato veli odpeljati Agato, obenem pa naroči, da se pokličejo priče, ki naj so navzoče, kedar pride do uporabe trlice, da slišijo, kaj prizna Agata za slučaj, da pozneje to priznanje prekliče.

Posebne sela je odposlal oskrbnik v Gradec, da pride tam nastanjeni krvnik Adam Halter, ki je moral izvesti mučenje in izvršiti smrtno obsodbo, kajti taka je bila določba tedanjega časa, da je smel izvrševati ta posel le krvnik, določen od deželnega kneza.

Določil se je dan vnovičnega zaslišanja na osem dni pozneje, ko prispe krvnik iz Gradca. Za Agato so bili to dnevi neskončne muke. Čutila se je nedolžno in vendar je vedela, da je izgubljena, kajti graščakinja jo sovraži iz dna srca in v njenih očeh ne najde nobene milosti.

In ta negotovost! Ali ve oče, kako se ji godi, zakaj ga ni v grad? Ali se živi njen sorog?

Z vsemi temi mislimi je bila sama v tem ozkem prostoru. Četudi je bila sedaj v drugi celici, ki je bila vsaj kolikor toliko za človeško bivanje, tako je vendar veliko trpela v sled duševne potrtosti. In sedaj ji grozi sodnik še s trpinčenjem — zakaj — saj je nedolžna, a priznati bi morala nekaj, kar nikdar ni storila, in če ne prizna, potem je mučenje neizogibno — o grozno!

Spreletel jo je mraz, sedaj je čutila v glavi vročino, nato zopet kakor bi jo polil z vodo.

Pod svojim srcem je čutila sad zakonske zveze.

Ubogo dete, tako je zdihovala Agata — tu v ozki celici pričakuje prihod na svet, kako žalostno se pač začne tvoje življenje. In vendar je kri od one, ki me preganja, ki zahteva mojo smrt!

Mrzel veter je bril okoli grada in temne smreke so bolešno ječale pod silnim pritiskom ledenega severa.

Agata je že čeli dan tresel mraz, čutila je bolečine, vsi dogodki zadnjih dni so vplivali na njeno sicer zdravo telo v tej meri, da njena narava ni več prenašala nadaljnjih naporov. Od velikih bolečin je postala nezavestna. Še le po daljšem času se je zavedla.

Ko je odprla oči, je videla pred seboj biračovo ženo, ki se je trudila, da pomaga bolnici, tam na slami pa je ležalo novorojeno dete, ni se ganilo, imelo je zatisnjene oči, bilo je mrtvo. "Mrtvo tedaj," vzkligne Agata, "mrtvo edino, kar sem še imela pri sebi živega, moje edino upanje, moje veselje, sedaj sem sama brez pomoči."

Dvignila se je ter privlekla do otroka. S silno strastjo ga je stisnila k sebi ter ga pokrivala s poljubi, kakor bi ga hotela vzbuditi k življenju.

"Moj Ivan Friderik, moj ljubljene, tako bi te imenovala, kako bi te bil oče vesel, a ugasnila ti je luč življenja, ne da bi te videl on, po katerem toliko hrepenim."

Krčevito je stisnila mrtvo dete na srce, kakor bi se bala, da ga ji odvzamejo.

Stemnilo se ji je pred očmi, čutila je še, da ji je zdrknil otrok iz rok — bolesten vzklil in Agata se je zgrudila pod težo vseh dogodkov nezavestna na postelji.

(Dalje prih.)

S.P.D. sv. Mohorja

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.

SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS

ODBOR ZA LETO 1934:

Predsednik: Leo Mladich, 1941 W. 22nd Street.
Podpredsednik: Andrew Glavach, 1910 W. 22nd St.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street, Chicago, Ill.
Blagajnik: Jos. Zihel, 2001 W. Cullerton St.
Zapisnikar: Joe Oblak, m.l., 2313 So. Winchester Avenue.
Duhovni vodja: Rev. Alexander Urnaker, O.F.M.
Nadzorniki: Frank Kozjek, 2118 W. 21st Pl.; Theresa Chernich, 2024 Coulter St.; John Densa, 2730 Arthington St.
Porotni odbor: John Jerich, 1849 W. 22nd St.; John Falle, 1937 W. 22nd Pl.; John Mlakar, 1925 W. 22nd Pl.
Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. 22nd St.
Reditelj: Anton Zidarich, 1842 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6 do 45 leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO

Chicago, Ill.

Članstvu slovenske podporne družbe sv. Mohorja se tem potom uljudno naznanja, da je naša redna mesečna seja, ki se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu, vsled velikonočnega praznika, ki pade letos na prvo aprilovo nedeljo, **prestavljena**, in sicer se bo vršila **ne** v nedeljo, 1. aprila, ampak **v sredo, dne 4. aprila 1934 ob pol 8. uri zvečer** v navadnih prostorih cerkvene dvorane pod cerkvijo. Članstvo je prošeno, da vzame to na znanje. Obenem je vse članstvo vabljen k obilni udeležbi na prihodnjo sejo v sredo večer.

Vesele in blagoslovljene velikonočne praznike vsem bratom in sestram naše družbe! — Bratske pozdrave vsem!

Jos. J. Kobal, tajnik.

Povestne knjige

KI JIH IMA V ZALOGI IN ZA KATERE SPREJEMA
NAROČILA KNJIGARNA "AMER. SLOVENCA".

AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mlademu inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana \$0.70	črtice, novele in povestice izpod spretnega Finžgarjevega peresa \$1.50
BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana 60c	FURIJ, novela iz življenja mladega, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
BLEJ IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c	GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice. Povest iz švedskega življenja, ki slika socialne razmere. Trdovezana knjiga 239 strani \$1.25
BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal T. Cemažar. Brošura z 142 strani 50c	GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj \$1.50
CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c	GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 40c
ČETRTKE, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c	GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. Brošura z 270 strani \$1.00
ČIGAVA SI? spisal Slavko Slavec. Nova knjiga, broširana, 162 str. Povest iz sodobnega slovenskega življenja in vse skozi zanimiva 65c	GOZDARJEV SIN, X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c
ČRTICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani 75c	GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani \$1.25
DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Cela povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj \$3.00	IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najboljše slovenske povesti. Posamezni del stane \$2.50, oba skupaj \$5.00
DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c	IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga \$1.50
ENA BOŽJIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja \$1.00	IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c
FABIJOLA, po kardinalu Weismannu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c	IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 60c
FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive (Dalje prih.)	

Naročilom za knjige je pridjati potrebni znesek, bodisi v Money Order, banenem draftu ali čeku.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

VELIKA NOČ LETA 1930

Severno od Rdečega trga v Moskvi je bilo v široki ulici Iljinki veliko število boljševiških uradov, nekoliko središče boljševiške moči. Sredi boljševiških uradnih poslopij se je skrivala lepa cerkev svetega Nikolaja.

Cerkev sv. Nikolaja v Iljinki je v poltretjem letu že petkrat zgubila svoje duhovnike in cerkvene predstojnike, ki so junaske padli na bojišču za sv. vero. A vselej so na mesto padlih junakov stopili novi junaske branitelji cerkve.

Prvi je na veliki petek 1. 1928. padel v vsej Moskvi priljubljeni duhovnik Valentin Sventickij. Čez pol leta so boljševiki aretirali vse duhovnike te cerkve, a povrh še ves cerkveni pevski zbor in vrsto oseb cerkvenega odbora in vernikov. Verniki so dobili novega duhovnika iz druge župnije. Obenem se je nekoliko bogoslovno izobraženih mož dalo posvetiti za duhovnike. Verniki so sestavili nov cerkveni zbor, vrhu tega pa na svoje stroške vzdrževali še 15 oseb v ječah in v izgnanstvu.

Novi župnik, oče Aleksander, je bil tako previden, da sploh ni pridigoval. A niti to ga ni rešilo. Čez deset mesecev je bil že na Soloveških otokih. Za njim je nastopil še skromnejši in ponižnejši menih Maksim, na veliki petek 1930 so ga aretirali in v majniku je že umrl na Soloveških otokih. Za njim je nastopil izredni mož, oče Izmael, ki je obenem izvrševal dvojno službo, namreč oficirsko službo v rdeči armadi in duhovniško službo v cerkvi sv. Nikolaja sredi glavnih boljševiških uradov.

Rdeči general — obenem duhovnik

Izobražen mlad mož. Dovršil je duhovno akademijo (bogoslovno fakulteto), a ostal v svetnem poklicu. Dosegel je visoko stopnjo v rdeči armadi. Svojeega verskega prepričanja ni skrival. Več let je prihajal v cerkev kar v vojaški obleki. Ko je dosegel poveljniško stopnjo, ki odgovarja prejšnjemu generalnemu činu, je prihajal v svetnem povračniku. Tajno je bil posvečen v duhovnika. Začuden verniki so neopazno opazili, da pri oltarju v svečeniški obleki služi pobožni general rdeče armade. To je bil oče Izmael, med verniki najpriljubljenejši duhovnik. Podnevi so ga večkrat srečali kot visokega oficirja v družbi najvišjih boljševiških uradnikov, peš ali pa v vladnem avtomobilu. Zvečer pa je v cerkvi molil večernice ali pa spovedoval svoje številne duhovne otroke.

Vsem je bilo jasno, da je združevanje tako različnih služb silno nevarna igra. Vsi so vedeli, da so njegovi dnevi šteti. Vendar je kot svečenik služil okoli devet mesecev. Leta 1913 je še z veliko pobožnostjo in gorečnostjo vodil velikonočno službo božjo v cerkvi sv. Nikolaja. To je bilo že preveč. O binkošti so ga aretirali. Dolgo ni bilo nič slišati o njegovi usodi. Potem se je raznesla vest o njegovi smrti, a se službeno ni potrdila.

Velika noč v Moskvi l. 1930

Cerkev sv. Nikolaja v Iljinki je imela burno veliko noč. Veliki petek je bil aretiran njen župnik Maksim. Veliki četrtek je bila zaprta sosednja cerkev Gruzinske Matere božje. Veliki teden je bil aretiran oče Vasilij, župnik cerkve pri Petrovsko-Razumovski akademiji. Med tem je že umrl za tifusom na Soloveških otokih. Vse je bilo vznemirjeno. Mnogi so plakali. Oče Izmael je ostal miren; pomirjeval in tolažil je vernike.

V soboto ob enajstih ponoči se je začela velikonočna služba božja. Dvakrat so šli mimo cerkve brezbožniki z godbo in s pijanskimi klici. Med procesijo je cerkev pretresalo pokanje pekar, ki so jih metali komšomolci, ko so šli v sprevedu iz svoje zbirališča nasproti cerkvi. Težka bolelost je stiskala srca vernikov. Oče Izmael pa je pel z veliko verno in ginjenostjo. Ko je iz dna duše z veliko močjo zapel vzklil: "Kristus je vstal," so solze ginjenja tekale po njegovih licih. Iz tisoč grl je zadonel odgovor: "Resnično je vstal." Zgodnja jutranja maša se je izvršila z veliko slovesnostjo in ginjenostjo. Ob treh zjutraj so bili obredi končani.

To je edina noč v letu, ko vsd noč vozi tramvaj. Po vseh gledališčih in prostorih so bile brezplačne predstave, brezbožne prireditve in priprave za brezbožno maskerado. Po mestu vozijo tramvajski vozovi, prirejeni kot odri za brezbožne prireditve; na njih nastopajo brezbožniki, oblečeni v cerkvena duhovniška oblačila in v tej obleki gnusno predstavljajo pijane pape. Razne bogokletne lutke Kristusa, Matere božje i. dr. Za njimi godci oblečeni v meniško obleko. Na Katarinskem trgu je veliko brezbožno zborovanje, potem sežiganje Kristusa, razpel i. dr. Vse to se je vršila ves čas velikonočnega bogoslužja, približno do treh zjutraj.

"Kristus je vstal" — v tramvaju

Vse to opisuje Mihael Artemjev, ki je to veliko noč preživel v Moskvi. Ko so bili v nedeljo zjutraj končani obredi Vstajenja, so bile istočasno končane brezbožne prireditve, da so se verni in brezbožniki srečavali na ulicah in se istočasno razhajali domov. Naj nadalje pripoveduje sam M. Artemjev.

Množice so istočasno prihajale iz cerkva in od brezbožnih prireditev. Srečala sta se dva nasprotna potoka. Eni so šli mirno in molče, drugi razbrzdano, s kričanjem, prepiranjem in krototanjem. Nisem šel rad v razsvetljeni tramvaj. Na Rdečem trgu sem vstopil. Obenem je vstopila družba kričavih komšomolcev. V vozu je bila mešana družba brezbožnikov in vernikov. Pozneje je vstopil starejši delavec, napol kmečko običen. Dvignil je zimsko kapo in glasno zaklical:

"Kristus je vstal, državljani!"

Vsi so se osupnjeno ozirli vanj. A takoj so v zadregi pogledali v stran. Vsak se je bal, da bi se njegov pogled srečal s sosedovim. Nihče se ni upal odgovoriti na velikonočni pozdrav, kakor je bilo prej običajno. Vsi so molčali. Tudi komšomolska mladina je osupnjena obmolknila.

Kmetijski delavec je z nekoliko vznemirjenim glasom še enkrat zaklical:

"Predragi, Kristus je vstal!"

Nov molk in še večja osuplost. Naposled mu je ženska konduktorica službeno in hladno odgovorila:

"No, državljani pojdite, pojdite naprej, ne motite reda!"

Delavec se je stisnil v kot. Pred naslednjo postajo je naglo vstal in odšel. Pri vratih se je še enkrat obrnil in z bridkostjo v srcu glasno vzklil:

"Resnično je vstal, pravoslavni!"

"Zastarelo, tovariš," je za njim zaklical neki bas iz gruč komšomolcev.

Razbit in uničen sem se vrnil domov. Za vedno se mi je v dušo vtisnil ta prizor v tramvaju. Spomnil sem se pesmi neznane ruskega pesnika, ki lepo poje:

"Bili smo tam. Njega so križali. Gledali smo od daleč, v strahu, da ne bi koga iz nas spoznali kot Njegovoga učenca." Tako poje pesnik, ki se skriva nekje v sovjetski Rusiji; njegove pesmi se v rokopisih širijo med verniki.

Taka je bila velika noč v Moskvi l. 1930.

Še živi Kristus v dušah vernikov. A verniki se umikajo v katakombe.

MORSKA ZVEZDA — REŠITEV MORNAJEV

Italija gradi ob vohu v Mesinski zaliv 45 m visok "Steber svetovnega miru". Steber se zaključuje z zemeljsko oblo, ki nosi Marijin kip v nadnaravnih velikosti. Novi svetilnik svečano prižgo dne 18. avg. letos.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.